

Beantwoording van de vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

In het regeerakkoord 2017-2021 'Vertrouwen in de toekomst' is een aantal maatregelen in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 aangekondigd om een fiscaal meer gelijke behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen te bewerkstelligen door de prikkel voor de financiering met vreemd vermogen te beperken. Eén van die maatregelen betreft de robuuste implementatie van de per 1 januari 2019 inwerking getreden generieke renteaftrekbepierking (earningsstrippingmaatregel) uit de Wet implementatie eerste EU-richtlijn antibelastingontwijking. Deze maatregel heeft echter geen effect op banken en verzekeraars. Een fiscaal meer gelijke behandeling van eigen en vreemd vermogen is ook van belang voor banken en verzekeraars. Dit is aanleiding om per 1 januari 2020 ook voor banken en verzekeraars een renteaftrekbepierking (minimumkapitaalregel) te introduceren.

2. Wie zijn betrokken?

De minimumkapitaalregel raakt ondernemingen met een bank- en/of verzekeringsvergunning en sluit aan bij de prudentiële toezichtkaders. Naar verwachting zal de voorgestelde uitwerking van de maatregel met name grotere (internationaal opererende) banken en verzekeraars raken. Voorafgaande aan de uitwerking van de maatregel zijn in brede zin verkennende gesprekken gevoerd met de Nederlandse Bank, de Belastingdienst, de Nederlandse Vereniging van Banken en het Verbond van Verzekeraars. Het doel van deze gesprekken was om aandachtspunten bij de uitwerking van de maatregel te inventariseren.

3. Wat is het probleem?

Voor bedrijven bestaat een fiscale prikkel om ondernemingsactiviteiten met vreemd vermogen te financieren, omdat de fiscale aftrekbaarheid van renten de kosten van financiering met vreemd vermogen verlaagt, terwijl de vergoeding voor eigen vermogen (dividend) fiscaal niet aftrekbaar is. Dit heeft negatieve gevolgen voor de schokbestendigheid van de Nederlandse economie. De generieke renteaftrekbepierking (earningsstrippingmaatregel) heeft geen effect op banken en verzekeraars, zodat er specifiek voor banken en verzekeraars nog geen fiscale prikkel is om de financiering met vreemd vermogen te beperken.

4. Wat is het doel?

Het nastreven van een fiscaal meer gelijke behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen door de fiscale prikkel voor de financiering met vreemd vermogen te beperken, mede omdat banken en verzekeraars niet worden geraakt door de generieke renteaftrekbepierking (earningsstrippingmaatregel). Daarnaast heeft de maatregel tot doel dat banken en verzekeraars een bijdrage leveren aan de verlaging van het vennootschapsbelastingtarief, die grotendeels wordt gefinancierd door de earningsstrippingmaatregel, waar banken en verzekeraars dus, zoals gezegd, niet door worden geraakt.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Er bestaat voor bedrijven een fiscale prikkel om ondernemingsactiviteiten met vreemd vermogen te financieren. Dit heeft negatieve gevolgen voor de schokbestendigheid van de Nederlandse economie en is om die reden onwenselijk.

6. Wat is het beste instrument?

Het verminderen van de fiscale prikkel voor de financiering met vreemd vermogen kan het beste door in fiscale wetgeving een renteaftrekbepierking op te nemen voor banken en verzekeraars.

7. Wat zijn de gevolgen?

De maatregel leidt ertoe dat banken en verzekeraars die bovenmatig gefinancierd zijn met vreemd vermogen een deel van hun renten niet meer ten laste van de in Nederland belastbare winst in aftrek kunnen brengen voor zover er sprake is van een tekort aan eigen vermogen. De gevolgen voor de Belastingdienst worden beoordeeld aan de hand van een uitvoeringstoets. Doordat bij de uitwerking van de maatregel wordt aangesloten bij bestaande prudentiële toezichtskaders zal de maatregel naar verwachting voor een kleine groep bedrijven met een bank- en of verzekeringsvergunning leiden tot een verwaarloosbare toename van de administratieve lasten.